

Protokół z posiedzenia Komisji Gospodarki i Budżetu

W dniu 18 listopada 2025 r. odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Budżetu w sprawie omówienia pkt. 4 planu pracy Komisji Gospodarki i Budżetu, dotyczącego wykorzystania środków unijnych i analizy możliwości ich pozyskania.

W spotkaniu udział wzięli członkowie komisji oraz zaproszeni goście:

- Magdalena Rudna – Plewa – Sekretarz Gminy,
- Agnieszka Chojnacka - Kusz – Dyrektor Wydziału Inwestycji,
- Tomasz Schmidt - Kierownik Biura ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych,
- Karolina Bambrowicz - inspektor ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

Następujące zagadnienia zostały omówione przez zaproszonych gości:

1. Jaki jest aktualny stopień wykorzystania (procentowy i kwotowy) środków unijnych w ostatnich trzech latach na poziomie jednostki samorządu (z rozbiorem na każdy rok)?

Rok	Wykonanie wydatków budżetowych ogółem	Wykonanie wydatków unijnych ogółem	Procentowy udział wydatków unijnych
2023	101 323 157,96 zł	2 112 816,32 zł	2,09%
2024	110 889 021,57 zł	1 212 505,00 zł	1,09%
2025 III kwartał	93 878 612,11 zł	855 305,43 zł	0,91%

2. Które projekty, finansowane ze środków UE w ostatnich trzech latach, uznaje się za najbardziej efektywne i dlaczego?

• „Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej w Solcu Kujawskim” (Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020) - Projekt budowy ścieżek rowerowych odpowiada na potrzeby mieszkańców, wypełnia luki infrastrukturalne i jest zgodny ze strategicznymi celami UE i regionu. Jego efektywność wynika z racjonalnego wydatkowania środków, osiągnięcia trwałych rezultatów oraz znaczącego wpływu społecznego, ekonomicznego i ekologicznego. Inwestycja przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa, jakości życia i zrównoważonej mobilności mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności obszaru.

• „Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego na terenie Osiedla Leśnego - energooszczędne oświetlenie w Gminie Solec Kujawski” ((Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020) - Projekt modernizacji i wymiany oświetlenia na Osiedlu Leśnym odpowiedział na bardzo konkretne potrzeby mieszkańców, poprawił bezpieczeństwo, ograniczył zużycie energii i koszty utrzymania infrastruktury, jednocześnie dodatkowo wspierając cele klimatyczne UE. Inwestycja przyczyniła się do trwałej poprawy jakości życia i funkcjonowania mieszkańców osiedla.

3. Jakie były największe wyzwania lub opóźnienia w realizacji dotychczasowych projektów (np. procedury przetargowe, kwalifikowalność wydatków)? Jakie działania podjęto, aby im zaradzić?

Poszczególne etapy realizacji projektów przebiegały terminowo, a ewentualne drobne korekty harmonogramów wynikały wyłącznie z przyczyn organizacyjnych, nie mających

wpływu na osiągnięcie celów i wskaźników projektowych. (...) nie wystąpiły żadne istotne opóźnienia, problemy z kwalifikowalnością wydatków ani inne przeszkody mogące wpłynąć na prawidłową realizację projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

4. Czy i w jakim zakresie projekty współfinansowane ze środków UE wpłynęły na wskaźniki gospodarcze/społeczne gminy?

W ostatnich latach Gmina Solec Kujawski realizowała szereg przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, które w sposób istotny przyczyniły się do poprawy wskaźników gospodarczych i społecznych oraz podniosły jakość życia mieszkańców. Działania te obejmowały zarówno inwestycje infrastrukturalne, rewitalizacyjne, jak i projekty społeczne i edukacyjne.

Zgodnie z danymi ujętymi w Strategii rozwoju Gminy Solec Kujawski na lata 2022–2030+, gmina odnotowała wyraźne pozytywne tendencje w zakresie rozwoju gospodarczego:

- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 8,7% w latach 2018–2022 (do ok. 1 750 zarejestrowanych firm)

„Przygotowanie terenów pod realizację II etapu Parku Przemysłowego w Solcu Kujawskim”

- Rozwój sektora usług wyższego rzędu (sekcje J–R PKD) o 22,4%,
- Spadek bezrobocia o 38% w stosunku do 2018 r. (187 osób bezrobotnych w 2022 r.).

Inwestycje finansowane z funduszy UE, w tym rewitalizacje przestrzeni publicznych, modernizacje infrastruktury komunalnej i rozwój infrastruktury transportowej, tworzą korzystne warunki dla przedsiębiorczości, lokalnych usług i inwestycji prywatnych.

„Poprawa dostępności oraz bezpieczeństwa na drogach gminnych poprzez przebudowę i rozbudowę ul. Lipowej, ul. Piłsudskiego na odcinku od ul. Lipowej do ul. Tartacznej, ul. Sosnowej w Solcu Kujawskim”

„Budowa sieci szerokopasmowej” na terenie miasta Solec Kujawski”

„Budowa wiaduktów 1 przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BiT-City- Solec Kujawski”

„Przebudowa ulicy Kujawskiej w Solcu Kujawskim”

W sferze społecznej gmina odnotowała wyraźną poprawę:

- Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej o 17,4% w latach 2018–2023,

• Zwiększenie dostępności usług społecznych i opiekuńczych, w tym dzięki uczestnictwu w projekcie „Kujawsko-Pomorska Teleopieka – Etap I”,

• rozwój oferty edukacyjnej i opiekuńczej dla dzieci i młodzieży, w tym uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE), poprzez realizację projektów współfinansowanych z EFS, EFS+ oraz programów krajowych (MSiT)

„Rozbudowa Solecckiego Centrum Kultury w ramach rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich w Solcu Kujawskim - I i II etap”

„Budowa kompleksu szkolnego na potrzeby nauczania podstawowego i gimnazjalnego na Osiedlu Toruńskim w Solcu Kujawskim”

„Nowoczesna edukacja na poziomie podstawowym i gimnazjalnym w Gminie Solec Kujawski”

„Podnoszenie kompetencji i umiejętności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych, specjalistycznych, terapeutycznych oraz podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli”

Programy: Moje Boisko Orlik 2012, ABC Pływania.

Wszystkie te działania przyczyniły się do poprawy jakości życia, wzmocnienia integracji lokalnej społeczności i ograniczenia wykluczenia społecznego.

Znaczący wpływ na poprawę jakości życia i wskaźników społecznych miały inwestycje z zakresu rewitalizacji i odnowy obszarów miejskich, współfinansowane ze środków UE:

- „Adaptacja budynku nr 4 przy Placu Jana Pawła II wraz z otoczeniem na cele społeczno – gospodarcze” – modernizacja centralnego placu miasta stworzyła reprezentacyjne, otwarte miejsce spotkań, wydarzeń kulturalnych i integracji mieszkańców,
- „Zagospodarowanie Skweru gen. Antoniego Hedy-Szarego wraz z budową tężni solankowej w Solcu Kujawskim” – projekt o charakterze prozdrowotnym i rekreacyjnym, zwiększający atrakcyjność turystyczną gminy oraz sprzyjający profilaktyce zdrowotnej,
- „Stworzenie stref zieleni miejskiej przy ul. 23 Stycznia, przy Rondzie im. Burmistrza Antoniego Nawrockiego w Solcu Kujawskim” – przebudowa terenu rekreacyjnego, który obecnie pełni funkcję miejsca integracji międzypokoleniowej, odpoczynku i aktywizacji ruchowej mieszkańców.

Realizacja tych inwestycji sprzyja społecznej integracji, poprawia dostępność przestrzeni publicznej oraz wzmacnia lokalną tożsamość i poczucie wspólnoty.

Dodatkowym i bardzo ważnym elementem projektów współfinansowanych z funduszy UE była realizacja inwestycji w zakresie transportu i bezpieczeństwa publicznego, w tym:

- „Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej w Solcu Kujawskim”, „Budowa ścieżki rowerowej Otorowo - Solec Kujawski” – inwestycje te w sposób bezpośredni wpływają na wskaźniki społeczne, promując aktywność fizyczną, proekologiczne formy mobilności, bezpieczeństwo mieszkańców oraz integrację między dzielnicami. Ścieżki rowerowe zwiększyły dostępność do terenów rekreacyjnych, ułatwiły dojazd do szkół i miejsc pracy, a także poprawiły komfort życia rodzin i osób starszych.
- „Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego na terenie Osiedla Leśnego - energooszczędne oświetlenie w Gminie Solec Kujawski” – poprawiła bezpieczeństwo mieszkańców, zmniejszyła zużycie energii elektrycznej, a także wpłynęła pozytywnie na estetykę i komfort zamieszkania. Modernizacja wpisuje się w realizację celów środowiskowych i energooszczędnych określonych w strategii rozwoju gminy.

Wskaźniki społeczne w tym zakresie – m.in. poczucie bezpieczeństwa, satysfakcja mieszkańców z warunków życia, dostępność komunikacyjna – uległy zauważalnej poprawie, wzrosła również aktywność rekreacyjna w tych rejonach.

Łączny wpływ projektów współfinansowanych ze środków UE na rozwój gminy można określić jako znaczący i wielowymiarowy:

- w sferze gospodarczej – poprawa warunków inwestycyjnych, infrastruktury technicznej i komunalnej, wzrost liczby przedsiębiorstw,
- w sferze społecznej – rozwój oferty edukacyjnej, usług społecznych i opiekuńczych, poprawa jakości życia oraz większa integracja mieszkańców,
- w sferze przestrzennej i środowiskowej – rewitalizacja przestrzeni miejskich, rozwój infrastruktury rowerowej, energooszczędne oświetlenie i dbałość o estetykę otoczenia.

Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej przyczyniły się w istotny sposób do rozwoju Gminy Solec Kujawski. Poprawie uległy kluczowe wskaźniki gospodarcze i społeczne, a jednocześnie zwiększyła się atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni miejskiej. Rewitalizacja, rozwój infrastruktury rekreacyjnej i komunalnej oraz działania społeczne w ramach funduszy UE sprzyjają rozwojowi gminy.

5. Jakie konkretnie programy i fundusze uznaje się za najbardziej perspektywiczne dla naszej gminy?

Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 2027 (FEdKP).

Program ten stanowi główne źródło alokacji finansowej dla regionu kujawsko-pomorskiego w perspektywie 2021-2027. Wskazuje się dobrą dostępność środków dla jednostek

samorządu terytorialnego, w tym gmin, na projekty inwestycyjne, społeczne, edukacyjne, infrastrukturalne i środowiskowe.

Z perspektywy Gminy Solec Kujawski ten program jest kluczowy ze względu na możliwość skorzystania z instrumentów finansowych, wsparcia infrastrukturalnego, efektywności energetycznej i modernizacji.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT BydOF)

Gmina należy do obszaru ZIT BydOF, co czyni instrument o szczególnym znaczeniu pozwalającym gminie uczestniczyć w projektach wspólnych, wielogminnych, zarówno infrastrukturalnych, transportowych, jak i związanych z rewitalizacją przestrzeni publicznych. Na przykład: ZIT BydOF w perspektywie finansowej 2021-2027 będzie dysponował ponad 100 mln euro. Wsparcie obejmie m.in. budowę ścieżek rowerowych, odnowę przestrzeni publicznej i wsparcie placówek edukacyjnych.

Udział Gminy w ZIT daje dostęp do środków dedykowanych dla obszarów funkcjonalnych oraz możliwość realizacji interdyscyplinarnych projektów.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS)

Jest to program krajowy („następca” wcześniejszych programów infrastrukturalnych i środowiskowych) o ogromnym budżecie i zakresie interwencji obejmującym m.in. efektywność energetyczną, OZE, gospodarkę wodno-ściekową i odpadową, transport, ochronę środowiska.

Dla gminy średniej wielkości, takiej jak Solec Kujawski, możliwości skorzystania z takich instrumentów obniżają barierę wejścia i zwiększają efektywność inwestycji.

Biorąc pod uwagę przynależność Gminy Solec Kujawski do ZIT BydOF oraz jej udział w regionie kujawsko-pomorskim, rekomenduje się skoncentrowanie działań programowych i aplikacyjnych właśnie na:

- Funduszach Europejskich dla Kujaw i Pomorza (FEdKP) jako głównym źródle wsparcia,
- Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych (ZIT BydOF) jako narzędziu współpracy wielogminnej i realizacji projektów o wyższym poziomie złożoności,
- Instrumentach wspierających modernizację infrastruktury energetycznej, oświetlenia i przestrzeni publicznej, które są szczególnie istotne dla rozwoju lokalnego i społecznego gminy.

6. Czy przeprowadzono analizę luk i potrzeb, która wskazuje, jakie obszary (inwestycje, rozwój MŚP, cyfryzacja) wymagają priorytetowego wsparcia z UE?

Dotychczasowe działania planistyczne i inwestycyjne opierały się na analizach oraz diagnozach ujętych w dokumentach strategicznych gminy, w szczególności w Strategii Rozwoju Gminy Solec Kujawski na lata 2022–2030+ oraz w Gminnym Programie Rewitalizacji (dokumenty dostępne na stronie BIP Gminy). Dokumenty te zawierają elementy oceny potrzeb społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych.

7. Jakie działania podjęto w celu przygotowania potencjalnych projektów "gotowych do aplikacji" (np. dokumentacja techniczna, partnerstwa).

Działania związane z przygotowaniem potencjalnych projektów tzw. „gotowych do aplikacji” są w Gminie uzależnione od ogłaszanych naborów w ramach poszczególnych programów i funduszy Unii Europejskiej.

Z uwagi na zróżnicowane i często szczegółowe kryteria kwalifikowalności określone w regulaminach naborów, nie zawsze istnieje możliwość pełnego przygotowania projektów z odpowiednim wyprzedzeniem, w tym opracowania kompletnej dokumentacji technicznej przed ogłoszeniem konkursów. Jednocześnie informuję, że Gmina posiada już szereg projektów gotowych do aplikacji, w szczególności: kompletną dokumentację dotyczącą

inwestycji drogowych (ul. Ks. Pelikanta, ul. Robotnicza), gotową dokumentację dotyczącą modernizacji boiska.

8. Czy planowane jest wzmocnienie Biura ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych? Jakie ma zadania i kompetencje?

W chwili obecnej nie jest planowane wzmocnienie Biura ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim. Obowiązująca struktura organizacyjna oraz posiadane zasoby kadrowe i kompetencyjne umożliwiają skuteczną realizację zadań w zakresie przygotowywania, wdrażania i rozliczania projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym funduszy Unii Europejskiej.

Zakres zadań i kompetencji Biura ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych został określony w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr VI/21/25 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 7 lutego 2025 roku (dokument w całości dostępny na stronie BIP Gminy).

Do podstawowych zadań Biura należy:

- gromadzenie informacji związanych z możliwościami pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań Gminy;*
- przygotowywanie i opracowywanie wniosków o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych dla Gminy;*
- realizacja projektów z dofinansowaniem zewnętrznym zgodnie z wymaganiami programowymi w zakresie m.in.: pozyskiwania środków, sprawozdawczości, rozliczania, monitorowania;*
- koordynacja i zlecanie działań związanych z promocją projektów z dofinansowaniem zewnętrznym w zakresie wynikającym z wniosków o dofinansowanie;*
- przygotowywanie projektów uchwał Rady i zarządzeń Burmistrza w sprawach dotyczących pozyskiwania funduszy zewnętrznych;*
- archiwizacja dokumentacji.*

9. Jak oszacowano zapotrzebowanie na wkład własny do planowanych projektów unijnych w najbliższych 2-3 latach? Czy zabezpieczono te środki w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF)?

Wkład własny na realizację inwestycji dofinansowanych z udziałem środków unijnych został oszacowany na podstawie średnich krajowych wartości kosztorysowych obiektów budowlanych zawartych w publikacjach Sekocenbud Biuletynu cen obiektów budowlanych, analizując koszty poniesione na porównywalne inwestycje zrealizowane przez gminę, a także na podstawie informacji umieszczonych w internecie, np. na Platformach zakupowych zawierających Informacje z otwarcia ofert złożonych w postępowaniach przetargowych oraz cenników umieszczonych na stronach producentów, dostawców i wykonawców. Odpowiednie środki zostały zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

10. W jaki sposób gmina współpracuje z otoczeniem (np. przedsiębiorcy, uczelnie, NGO, inne samorządy) w celu wspólnego aplikowania i maksymalizacji efektu synergii projektów unijnych?

W celu zwiększenia udziału przedsiębiorców w procesach wspierania rozwoju gospodarczego oraz identyfikacji możliwości aplikowania o środki zewnętrzne, powołano Solecką Radę Biznesu działającą przy Urzędzie Miejskim w Solcu Kujawskim (na mocy Zarządzenia Nr VI/87/2024 Burmistrza Solca Kujawskiego z dnia 29 listopada 2024 r.).

Rada pełni funkcję doradczą i opiniotwórczą w sprawach gospodarczych gminy, stanowi forum dialogu z lokalnym środowiskiem biznesowym oraz umożliwia wymianę informacji

dotyczących planowanych przedsięwzięć i potencjalnych projektów współfinansowanych ze środków UE. Do tej pory odbyły się trzy zebrania SRB.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO) - Gmina realizuje zadania wynikające z „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2025”, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w oparciu o art. 5a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach programu gmina przekazuje organizacjom pozarządowym informacje o dostępnych naborach i możliwościach pozyskania funduszy zewnętrznych, a także wspiera merytorycznie w zakresie planowania działań zgodnych z priorytetami lokalnej polityki społecznej i rozwojowej.

Współpraca i wsparcie merytoryczne dla instytucji i samorządów - Gmina Solec Kujawski utrzymuje robocze kontakty z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami publicznymi oraz placówkami oświatowymi, oferując wsparcie merytoryczne w zakresie interpretacji przepisów dotyczących funduszy UE, zasad kwalifikowalności wydatków oraz rozliczania projektów.

Wymiana doświadczeń odbywa się w formie konsultacji, spotkań oraz współpracy z instytucjami zarządzającymi programami regionalnymi (np. LGD Trzy Doliny), co sprzyja podnoszeniu jakości przygotowywanych projektów oraz zwiększaniu skuteczności ich realizacji.

11. Czy planowane są szkolenia lub warsztaty dla lokalnych podmiotów (np. przedsiębiorców), mające na celu zwiększenie ich zdolności do samodzielnego aplikowania po fundusze UE?

Doraźne szkolenie adresowane do członków Rady Biznesu przeprowadził pan Tomasz Schmidt (Kierownik Biura Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych) w trakcie posiedzenia Rady Biznesu, które odbyło się w dniu 23.09.2025 r.

Gmina Solec Kujawski nie planuje organizacji szkoleń ani warsztatów skierowanych do lokalnych podmiotów gospodarczych lub organizacji pozarządowych w zakresie samodzielnego aplikowania o środki z funduszy Unii Europejskiej.

Zadania tego rodzaju nie należą do kompetencji jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym, (...).

Ponadto, zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim (...), Biuro ds. Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych realizuje zadania związane z przygotowywaniem, wdrażaniem i rozliczaniem projektów własnych gminy, a nie zewnętrznych podmiotów.

Wsparcie merytoryczne i szkoleniowe dla przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w zakresie aplikowania o środki unijne realizują instytucje regionalne i krajowe, takie jak:

- Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (PIFE) prowadzone przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera,
- Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy oraz inne jednostki wdrażające instrumenty wsparcia dla MŚP.

12. Jakie działania podjęto w celu wymiany dobrych praktyk z innymi podobnymi jednostkami w zakresie skutecznego wykorzystania dotacji?

Działania gminy w obszarze pozyskiwania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE koncentrują się przede wszystkim na realizacji własnych przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych, zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Solec Kujawski na lata 2022–2030+ czy Strategią ZIT BydOF.

Jednocześnie Gmina na bieżąco śledzi doświadczenia innych jednostek samorządu terytorialnego oraz rekomendacje instytucji zarządzających programami unijnymi, co pozwala na uwzględnianie sprawdzonych rozwiązań w planowaniu i realizacji własnych projektów. Na obecnym etapie nie prowadzono jednak sformalizowanych działań partnerskich ani sieci współpracy w tym zakresie.

Podziękowania dla zaproszonych gości za udostępnione zestawienia, szczegółowe omówienie zagadnień związanych z tematem posiedzenia oraz owocną dyskusję. Wszystkie odpowiedzi (cytaty) zaznaczone kursywą.

Z-ca Przewodniczącej
Komisji Gospodarki i Budżetu
Łukasz Owieśny